

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Folketinget
Udvalget for Udlændinge, Integration og Bolig
Christiansborg
1240 København K

Dato: **10 JULI 2015**
Kontor: Udlændingekontoret
Sagsbeh: Maria Caroline Lyck Larsen
Sagsnr.: 2015-969-0233
Dok.: 1665213

Til orientering af Folketingets Udvalg for Udlændinge, Integration og Bolig sendes hermed notat om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens præjudicielle sag C-133/15, Chavez-Vilchez.

Inger Støjberg

Anders Herping Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400

www.uibm.dk
uibm@uibm.dk

Dato: 06. juli 2015
Dok.: 1668272

Notat til Folketingets Europaudvalg og Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens præjudicielle sag C-133/15, Chavez-Vilchez

1. Indledning

En nederlandsk domstol (Centrale Raad van Beroep) har forelagt et præjudicielt spørgsmål for EU-Domstolen vedrørende omfanget af den opholdsret i en medlemsstat, som en tredjelandstatsborger, der er forælder til et mindreårigt unionsborgerbarn, kan aflede af barnet i medfør af artikel 20 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) om unionsborgerskabet. Sagen rejser bl.a. spørgsmål om, hvorvidt en medlemsstat kan fratage en tredjelandstatsborger, som faktisk og dagligt drager omsorg for sit mindreårige barn, der er statsborger i en medlemsstat, ret til ophold i denne medlemsstat, samt om det har betydning, at den retlige, økonomiske og/eller følelsesmæssige forsørgelse ikke i det hele påhviler denne forælder, og at det desuden ikke er udelukket, at den anden forælder, der er statsborger i en medlemsstat, faktisk er i stand til at drage omsorg for barnet.

2. Sagens faktiske omstændigheder

Det præjudicielle spørgsmål er forelagt på baggrund af otte sager, der alle vedrører en tredjelandstatsborger, der bor i Nederlandene med et unionsborgerbarn, der har nederlandsk statsborgerskab, og hvor tredjelandstatsborgeren forsørger unionsborgerbarnet. Fælles for sagerne er endvidere, at unionsborgerbørnenes anden forælder er nederlandsk statsborger. Det varierer fra sag til sag, hvilken kontakt denne anden forælder har med unionsborgerbarnet, samt hvorvidt denne bidrager til barnets underhold.

Tredjelandstatsborgerne i sagerne har alle modtaget afslag på enten bi-stand og/eller børnetilskud på grund af deres opholdsretlige status, idet

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400

www.uibm.dk
uibm@uibm.dk

tredjelandsskatsborgerne i de omhandlede perioder ikke havde fået udstedt nogen opholdstilladelse.

Centrale Raad van Beroep har på den baggrund forelagt Domstolen følgende spørgsmål:

Skal artikel 20 TEUF fortolkes således, at den er til hinder for, at en medlemsstat fratager en tredjelandsskatsborger, som faktisk og dagligt drager omsorg for sit mindreårige barn, der er statsborger i en medlemsstat, ret til ophold i denne medlemsstat? Har det for besvarelsen af dette spørgsmål betydning, at den retlige, økonomiske og/eller følelsesmæssige forsørgelse ikke i det hele påhviler denne forælder, og at det desuden ikke er udelukket, at den anden forælder, der er statsborger i en medlemsstat, faktisk er i stand til at drage omsorg for barnet. Skal forælderen/tredjelandsskatsborgeren i dette tilfælde godtgøre, at den anden forælder ikke er i stand til at drage omsorg for barnet, således at barnet nødsages til at forlade Unionens område, hvis retten til ophold fratages forælderen/tredjelandsskatsborgeren?

3. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets interesse i sagen

Domstolen har i Zambrano-dommen (sag C-34/09) fastslået bl.a., at TEUF artikel 20 skal fortolkes således, at den er til hinder for, at en medlemsstat nægter en tredjelandsskatsborger, som forsørger et barn, der er unionsborger, ophold i den medlemsstat, hvori de er bosat og er statsborgere, for så vidt som denne afgørelse reelt fratager unionsborgerbarnet den effektive nydelse af kerneindholdet i de rettigheder, der er tilknyttet statussen som unionsborger. Domstolen har i dommen endvidere fastslået, at opholdsdirektivet (direktiv 2004/38/EF) ikke finder anvendelse på sager om opholdsret efter Zambrano-dommens principper, fordi direktivet alene finder anvendelse på en unionsborger, der rejser til eller tager ophold i en anden medlemsstat end den, hvor vedkommende er statsborger, jf. direktivets artikel 3, stk. 1.

Domstolen har efterfølgende præciseret rækkevidden af præmisserne i Zambrano-dommen i en række efterfølgende domme, herunder i dom af 15. november 2011 i sag C-256/11, Dereci m.fl., hvor Domstolen bl.a. udtalte, at kriteriet vedrørende kerneindholdet i de rettigheder, som en unionsborger er tildelt ved statussen som unionsborger, vedrører situationer,

som er kendetegnet ved, at unionsborgeren reelt er nødsaget til at forlade ikke blot den medlemsstat, hvor han er statsborger, men også Unionen som helhed. Domstolen lægger vægt på, at der er tale om et kriterium af ganske særlig karakter, idet det vedrører situationer, hvor en tredjelandstatsborger, som er familiemedlem til en unionsborger, undtagelsesvis ikke kan nægtes en opholdsret, idet den effektive virkning af unionsborgerskabet ellers ville blive bragt i fare.

Domstolen fandt i dom af 10. oktober 2013 i sag C-86/12, Alokpa, at der ikke er tale om en sådan helt særlig situation, hvor nægtelsen af opholdstilladelse til en tredjelandstatsborger, der forsørger to mindreårige unionsborgerbørn, vil medføre, at unionsborgerne nødsages til at forlade Unionen som helhed, idet unionsborgerbørnene i denne sag er statsborgere i en anden medlemsstat, end den sagen vedrører, og således har mulighed for at tage ophold i den medlemsstat, hvor de har statsborgerskab.

Domstolen udtalte endvidere i dom af 6. december 2012 i de forenede sager C-356/11 og C-357/11, O., S., mod Maahanmuuttovirasto og Maahanmuuttovirasto mod L., at ved vurderingen af, om afslag på opholdstilladelse til en tredjelandstatsborger vil medføre, at de berørte unionsborgere fratages den effektive nydelse af kerneindholdet i de rettigheder, som de er tildelt ved deres unionsborgerstatus, skal tages højde for det forhold, at mødrene til unionsborgerbørnene i sagerne har tidsubegrænset opholdstilladelse i den omhandlede medlemsstat, således at der retligt set ikke består nogen forpligtelse for dem eller de unionsborgere, som de forsørger, til at forlade denne medlemsstats område og Unionens område som helhed. Domstolen udtalte videre, at den omstændighed alene, at det af økonomiske årsager eller for at bevare familieenheden på Unionens område måtte forekomme ønskværdigt, at medlemmer af en familie, der er sammensat af tredjelandstatsborgere og en mindreårig unionsborger, kan opholde sig med denne borger på Unionens område i den medlemsstat, hvor denne er statsborger, dog ikke i sig selv er tilstrækkelig til, at det må antages, at nævnte borger nødsages til at forlade Unionens område, hvis en sådan ret til ophold ikke meddeles.

Det er på den baggrund Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets vurdering, at der i indlægget for Domstolen bør argumenteres for, at den situation, hvor en tredjelandstatsborger kan aflede en opholdsret af sit unionsborgerbarn kun indtræder, hvor unionsborgerbarnet reelt bliver nødsaget til at forlade Unionens område, herunder hvor der ikke er en anden forælder med opholdsret på Unionens område, der kan forsørge barnet.